

Ved folkeafstemningen i juni blev de love forkastet, der skulle have varetaget de nationalpolitiske hensyn med henblik på ejendomsretten til jorden i tilfælde af dansk medlemskab af fællesmarkedet. Som allerede omtalt er der ikke stor udsigt til en hurtig genoptagelse af forhandlingerne om en udvidelse af fællesmarkedets medlemskreds. Den franske præsidents udtalelser på hans seneste pressekonference har ikke givet sagen ny aktualitet, og det må anses for sandsynligt, at man vil afvente de tilstundende engelske valg, før nye forhandlingsrunder kommer på tale. Under disse forhold vil regeringen ikke fremsætte nye forslag på dette område, men fortsat foretage undersøgelser af udviklingen i fællesmarkedet og holde sig i så nær kontakt som muligt med folketingsets markedsudvalg.

Udviklingen af EFTA-samarbejdet, af samarbejdet i frihandelsområdet, har ikke vist tegn til at føre frem til optagelse af generelle forhandlinger mellem fællesmarkedet og frihandelsområdet. Det brede europæiske samarbejde, der for et land med Danmarks erhvervsstruktur og beliggenhed ville være den eneste tilfredsstillende løsning, er ikke hidtil kommet nærmere. EFTAs interne samarbejde har derimod stået mål med forventningerne. Der er truffet aftale om at fremskynde afviklingen af told- og importrestriktionerne mellem EFTA-landene indbyrdes, således at denne afvikling kan være tilendebragt ved udgangen af 1966. Samtidig er der mellem Danmark og andre EFTA-lande indgået en række supplerende aftaler om afsætning af landbrugsvarer. De indrømmelser, disse aftaler indeholder, vil ikke kunne opveje det tab, der må frygtes, hvis et bredt europæisk marked ikke bliver virkeliggjort, men det er dog indrømmelser af en betydelig samlet handelsmæssig værdi. Som eksempel kan nævnes, at ca. 90 pct. af vor landbrugseksport til vor største aftager, Storbritannien, nu er toldfri.

Ved den fortsatte styrkelse af EFTA-samarbejdet vil regeringen især virke for, at restriktionerne for landbrugs- og fiskeriprodukter kan afskaffes eller lempes. I den forbindelse er der grund til at fremhæve, at industrieksporten til EFTA-landene under ét i første halvår af 1963 har ligget ikke mindre end 27 pct. højere end i samme halvår i fjor. Denne udvikling har flere årsager, men må bl. a. ses på baggrund af den stimulans for samhandel, som EFTA har betydet. For landbrugsvarernes vedkommende har stigningen i EFTA-samhandelen under ét været af mindre størrelsesorden, men der er dog grund til at pege på en betydelig forøgelse af eksporten af landbrugsprodukter til lande som Sverige og Schweiz, lande, som kan få øget betydning for dansk eksport og også dansk landbrugseksport.

Fiskeeksporten nåede i 1962 sit hidtil største omfang med 600 mill. kr. og viser fortsat stigning i år. Dette gælder også med hensyn til fiskeeksporten til EFTA-området, selv om stigningen har været væsentligt højere til fællesmarkedsområdet. Her er der ganske vist toldmæssige hindringer for eksporten, men de er for en stor del blevet afbødet af toldkontingenter.

Inden for rammerne af den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel — den aftale, som kaldes GATT — har man aftalt at afholde en forhandlingsrunde, der normalt betegnes som „Kennedyrunden“. Denne forhandling skal gå ud på en generel sænkning af toldsatserne, en nedsættelse af toldniveauerne, som, hvis dette gennemføres, vil medvirke til at mindske modsætningerne mellem de to europæiske markedsdannelser indbyrdes, og samtidig vil den formindske toldforskellene mellem disse to grupper og udenforstående lande.

I sine overvejelser vedrørende markedspolitikken og de øvrige udenrigsøkonomiske